

Kvalifikační kurz pro získání odborné způsobilosti k výkonu povolání asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví v oboru **ASISTENT OCHRANY A PODPORY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ**

1 Profil absolventa	2
1.1 Určení	2
1.2 Uplatnění absolventa	2
1.3 Organizační zabezpečení kurzu	2
1.4 Předpokládané výsledky vzdělávání.....	3
1.5 Odborné vědomosti, dovednosti a postoje.....	3
2 Charakteristika vzdělávacího programu.....	3
2.1 Vstupní předpoklady	3
2.2 Postup při zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu.....	3
2.3 Délka studia	3
2.4 Organizace výuky	3
2.5 Metody výuky.....	4
2.6 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví	4
3 Učební plány	4
3.1 Základní zdravotnický modul.....	4
3.1.1 Učební osnova základního zdravotnického modulu ZZM	4
3.2 Odborný modul.....	6
3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM	6
3.2.2 Odborná praxe	8
4 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu.....	9
5 Doporučené studijní materiály	10

Pořádá akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví podle § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb.

1 Profil absolventa

1.1 Určení

Studium je určeno pro jiné odborné pracovníky, kteří získali způsobilost jiného odborného pracovníka absolvováním akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného, elektrotechnického nebo matematicko-fyzikálního zaměření nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného nebo elektrotechnického zaměření na VOŠ, podle § 13 odst. 1 písm. c) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.), ve znění zákona č. 339/2008 Sb.

1.2 Uplatnění absolventa

Úspěšným ukončením akreditovaného kvalifikačního kurzu, který se skládá ze základního a odborného modulu, získává jiný odborný pracovník odbornou způsobilost k výkonu povolání asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví podle § 13 odst. 1 písm. c) zákona č. 96/2004 Sb.

Za výkon povolání asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví se považuje činnost související s výkonem státního zdravotního dozoru v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v platném znění a plnění úkolů v oblasti prevence onemocnění a ochrany a podpory veřejného zdraví.

Účast na tomto kurzu se považuje, podle § 51 odst. 9 zákona č. 96/2004 Sb. a v dohodě s MPSV, za zvyšování kvalifikace (rekvalifikace) dle zvláštního právního předpisu, zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších právních předpisů.

1.3 Organizační zabezpečení kurzu

Akreditovaný kvalifikační kurz je realizován modulovým způsobem v akreditovaném zařízení. Vzdělávací program zahrnuje modul základní a odborný.

Celková délka akreditovaného kvalifikačního kurzu je minimálně 8 týdnů v průběhu 6 měsíců.

V průběhu celého vzdělávání musí účastník absolvovat:

- 160 hodin přímé teoretické výuky v akreditovaném zařízení,
- nepřímou teoretickou výuku a samostudium,
- 160 hodin, tj. 4 týdny odborné praxe v rámci odborného modulu.

Do vzdělávání může být započtena část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části akreditovaného kvalifikačního kurzu, a část odborné praxe určené vzdělávacím programem, kterou účastník vykonal v jiném než akreditovaném zařízení podle § 51 odst. 8

zákona č. 96/2004 Sb. O jeho započtení vydává akreditované zařízení potvrzení, v případě pochybností o započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání nebo akreditovaného zařízení MZ ČR.

1.4 Předpokládané výsledky vzdělávání

Absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu asistent ochrany a podpory veřejného zdraví se získá odborná způsobilost k výkonu povolání asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví, opravňující k výkonu činností stanovených v § 3 odst. 1 a § 12 vyhlášky č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších právních předpisů.

1.5 Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

Obsah kurzu je rámcově stanoven v § 12 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání tak, aby si absolvent osvojil teoretické znalosti a praktické dovednosti v souladu s minimálními požadavky danými uvedenou vyhláškou.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Vstupní předpoklady

Absolvování akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného, elektrotechnického nebo matematicko-fyzikálního zaměření nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného nebo elektrotechnického zaměření na VOŠ, podle § 43 odst. 2 písm. b) bod 1, 2, 3 a písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Postup při zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu

Je stanoven § 51 odst. 4 zákona č. 96/2004 Sb..

2.3 Délka studia

Obvyklá délka studia je 8 týdnů v průběhu 6 měsíců, při zachování počtu hodin výuky může být i kratší.

2.4 Organizace výuky

Akreditovaný kvalifikační kurz je realizován kombinovanou formou (tj. formou celodenní průpravy a samostudia), kdy rozsah teoretické a praktické výuky odpovídá délce stanovené týdenní pracovní doby. Jestliže se studium uskutečňuje jinými formami, nesmí být úroveň této průpravy nižší než u celodenní průpravy.

Akreditovaný kvalifikační kurz se ukončuje závěrečnou zkouškou před zkušební komisí podle § 52 zákona č. 96/2004 Sb. a § 13 vyhlášky č. 189/2009 Sb., kterou se upravují podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu

zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů, aprobační zkoušky a zkušební řád pro tyto zkoušky. Úspěšný absolvent získá osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu povolání asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví podle § 13 zákona č. 96/2004 Sb.

2.5 Metody výuky

- Přednášky, semináře, samostudium a konzultace;
- praxe v rámci odborného modulu.

Ve výuce jsou respektovány zvláštnosti vzdělávání dospělých, kdy jsou uplatňovány metody včetně metod aktivizujících, které napomáhají vytvoření požadovaných dovedností a postojů.

2.6 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků aktuálně platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny o informace o rizicích v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

3 Učební plány

3.1 Základní zdravotnický modul

3.1.1 Učební osnova základního zdravotnického modulu ZZM

Cíl předmětů: poskytnout znalosti v uvedených okruzích.

Základní zdravotnický modul ZZM	Základní zdravotnický modul	
Rozsah modulu	40 hodin	
Téma	Rozpis učiva	Počet hodin
Etika práce asistenta v ochraně a podpoře veřejného zdraví, základy psychologie	Problematika zdravotnické psychologie. Prohloubení poznatků, které jsou důležité pro profesionální zvládnání náročných situací. Psychologické aspekty práce odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví při jednání s lidmi v souvislosti s poskytováním poradenské péče a s kontrolní činností v ochraně a podpoře veřejného zdraví, řešení konfliktních situací. Komunikace o riziku. Psychologická hlediska prevence. Psychoterapeutické přístupy. Etické otázky vykonávání nelékařské profese ve zdravotnictví. Seznámení s etickým kodexem.	12
Administrativní činnosti	Metody zdravotnické a laboratorní dokumentace a	3

ve zdravotnictví	dokumentace podle správního řádu. Metody hromadného zpracování dat., informační systémy ve zdravotnictví a další vhodné k využití pro potřeby ochrany a podpory veřejného zdraví. Metodologie vědeckého výzkumu.	
Organizace a řízení zdravotní péče	System zdravotní péče v ČR, druhy zdravotnických zařízení, státní a nestátní zdravotnická zařízení, zdravotní pojišťovny. Ekonomika provozu zdravotnických zařízení. Management zdravotní péče. Zabezpečení a rozvoj lidských zdrojů ve zdravotnictví a ve státní správě na úseku ochrany a podpory veřejného zdraví.	7
Základy ochrany a podpory veřejného zdraví včetně profesionálních nákaz – úvod	Seznámení s příslušnou legislativou, kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a s hygienickými požadavky na provoz zdravotnických zařízení. Definice zdravotních rizik životního a pracovního prostředí a možnosti ochrany před negativními účinky. Determinanty zdraví. Prevence vzniku nemocí specifických i nespecifických a jejich možných jiných komplikací.	1
První pomoc	Obecné zásady poskytování první pomoci při stavech bezprostředně ohrožujících život, podpora nebo náhrada základních životních funkcí nemocného nebo raněného. Neodkladná péče a povinnosti zdravotnických pracovníků.	5
Zajišťování zdravotní péče v mimořádných a krizových situacích	Zásady přechodu zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za nestandardních podmínek – krizový management. Úkoly zdravotnických pracovníků při různých typech katastrof a hromadném výskytu postižených se zvláštním zřetelem na pracovníky v ochraně a podpoře veřejného zdraví. Úloha orgánů ochrany a podpory veřejného zdraví za mimořádných událostí.	5
Právní souvislosti s poskytováním zdravotní péče	Základní orientace v právním řádu a jednotlivých právních odvětvích a vazbě na zdravotně - sociálně hygienickou oblast. Druhy, tvorba, publikace a registrace právních předpisů. Základní právní předpisy platné ve zdravotnictví. Právní odpovědnost ve zdravotnictví.	3
Management jakosti ve zdravotnictví, zabezpečení a řízení kvality v ochraně a podpoře veřejného zdraví	Zajišťování kvality zdravotní péče. Standardy kvality, indikátory kvality ve zdravotnictví. Akreditace zdravotnických zařízení, certifikace. Zabezpečení a řízení kvality v laboratorních provozech, akreditace a autorizace laboratoří ochrany veřejného zdraví. Zabezpečení kvality při výkonu státního zdravotního dozoru.	4

3.2 Odborný modul

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM

Cíle předmětů: poskytnout znalosti v uvedených okruzích.

Odborný modul – OM	Ochrana a podpora veřejného zdraví	
Rozsah modulu	120 hodin	
Téma	Rozpis učiva	Počet hodin
Fyzikální, chemické a biologické podklady důležité pro činnost v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví	Znalosti v oborech, které tvoří základ potřebný pro ochranu a podporu veřejného zdraví: ekologie, meteorologie, hydrologie atd., a dále teoretické a klinicko-laboratorní medicínské obory (anatomie, fyziologie, patologie, biologie, fyzika, chemie, biochemie, mikrobiologie, genetika, imunologie, toxikologie, infekční lékařství, pediatrie, základy radiační ochrany).	9
Státní správa v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví – organizační členění a kompetence jednotlivých složek	Kompetence a subjekty činné v oblasti OVZ, organizační členění státní správy v OVZ, zařazení orgánů OVZ do systému obecné státní správy (nadřízenost a podřízenost OVZ, mezirezortní spolupráce atd.).	2
Právní problematika vztahující se k výkonu státního zdravotního dozoru	Práva a povinnosti právních subjektů v oblasti OVZ. Základy právních předpisů pro výkon státního zdravotního dozoru, správní právo, správní řád a jeho aplikace do výkonu státního zdravotního dozoru. Právní předpisy pro jednotlivé obory ochrany a podpory veřejného zdraví (především příslušné články Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod, důležité pro OVZ, zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v platném znění a prováděcí vyhlášky).	8
Základy obecné epidemiologie	Epidemiologické metody práce v ochraně veřejného zdraví, epidemiologické studie, kasuistika, formulace hypotéz, interpretace, kontrola. Statistické metody zpracování dat a využití v epidemiologii, analýza dat, informační systémy v ochraně veřejného zdraví.	7
Hygiena obecná a komunální	Vztah mezi životním prostředím a lidským organismem, cizorodé látky v životním prostředí. Hygienická problematika ovzduší (venkovní, vnitřní). Hygienická problematika pitných a rekreačních vod. Hygienická problematika činností epidemiologicky závažných v oblasti péče o tělo. Hygienické požadavky na předměty přicházející do styku s pitnou vodou. Problematika nakládání s odpady, zdravotní rizika kontaminace půdy. Hygienická problematika	20

	hluku, vibrací a neionizujícího záření v životním prostředí. Posuzování projektové dokumentace a hodnocení vlivu staveb na zdraví populace.	
Hygiena výživy	Vztah výživa a zdraví, výživový stav obyvatelstva, základy potravinářské technologie, nutriční toxikologie a základy potravinářské mikrobiologie, cizorodé látky v potravinách, výživové poradenství, hygienické požadavky na výstavbu a provoz potravinářských zařízení, prevence alimentárních onemocnění, správná výrobní a hygienická praxe v zařízeních poskytujících stravovací služby, systém HACCP, systém RASFF, státní dozor v oblasti potravin.	10
Hygiena předmětů běžného užívání	Hygienické požadavky na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy. Hygienické požadavky na kosmetické prostředky, hračky a výrobky pro děti do 3 let. Systém RASSF a RAPEX.	5
Hygiena práce	Požadavky na pracovní prostředí a pracovní podmínky. Posuzování pracovní činnosti – fyzická zátěž při práci, sensorická zátěž, psychická zátěž, teplotně vlhkostní podmínky při práci. Hodnocení pracovního prostředí – chemické faktory pracovního prostředí (nebezpečné chemické látky, biocidy, IS CHLaP), aerosoly a prach, biologické činitele, fyzikální faktory pracovního prostředí – hluk, vibrace, neionizující záření. Kategorizace prací – IS KaPr. Závodní preventivní péče, preventivní prohlídky, choroby z povolání. Posuzování projektové dokumentace a hodnocení vlivu staveb a projektové technologie na zdraví zaměstnanců.	20
Hygiena dětí a mladistvých	Vliv životních a pracovních podmínek na tělesný a duševní vývoj dětí a mladistvých, ukazatele zdravotního stavu v dětském věku a dorostovém období, hygienické požadavky na výstavbu a provoz kolektivních zařízení pro děti a mladistvé včetně stravování, řešení problematiky zotavovacích akcí.	10
Epidemiologie	Speciální epidemiologie. Preventivní a represivní opatření v případě výskytu infekčních onemocnění. Epidemiologie neinfekčních onemocnění. Imunizace. Nozokomiální a profesionální nákazy a jejich prevence.	15
Analýza zdravotních rizik	Strategie a taktika provádění odběru vzorků pro vyšetřování složek životního a pracovního prostředí. Základní principy vyšetřovacích metod pro jednotlivé obory ochrany a podpory veřejného zdraví. Interpretace výsledků pro hodnocení expozice rizikovým faktorům prostředí	4

	a hodnocení vlivu prostředí na zdraví populace. Základ hodnocení zdravotních rizik. Využití systému analýzy rizik při ochraně veřejného zdraví.	
Podpora veřejného zdraví	Zdravotní politika státu a její aktuální priority v ochraně a podpoře veřejného zdraví. Metody ochrany a podpory veřejného zdraví. Tvorba, řízení a vyhodnocování místních a regionálních zdravotnických programů v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví. Poradenská a konzultační činnost, psychoterapeutické přístupy. Komunikace s veřejností.	5
Základ sociálních oborů pro ochranu a podporu veřejného zdraví	Základy demografie, sociální epidemiologie a psychologie. Komunikační dovednosti, (asertivita, antikonfliktní komunikace ve vztahu k výkonu státního zdravotního dozoru v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví).	5

3.2.2 Odborná praxe

Odborná pracoviště	Počet hodin min.
Úřady státní správy vykonávající státní zdravotní dozor, event. centra odborných činností zdravotních ústavů.	120
Zdravotní ústavy, jejich ordinace, poradenská pracoviště, laboratoře ochrany veřejného zdraví.	40
Celkem	160

Odborná praxe poskytne dovednosti a znalosti v ochraně a podpoře veřejného zdraví a v provádění státního zdravotního dozoru, v tvorbě, řízení a vyhodnocování zdravotnických programů v oblasti podpory veřejného zdraví, v získávání a interpretaci dat potřebných k hodnocení vlivu životních a pracovních podmínek na zdraví populace, ve zjišťování a vyhodnocování zdravotních rizik v oblasti ochrany veřejného zdraví ve vztahu k životnímu a pracovnímu prostředí. Praktická výuka probíhá jednak na úřadech státní správy, vykonávající státní zdravotní dozor, jednak ve zdravotních ústavech a jejich ordinacích, poradenských pracovištích a v laboratořích ochrany veřejného zdraví. Praktická výuka musí obsahovat všechny obory podpory a ochrany veřejného zdraví. Záznam o absolvování odborné praxe potvrdí školitel příslušného pracoviště.

4 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu

Personální požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Lektorem může být zdravotnický pracovník, který získal Osvědčení k výkonu nelékařského zdravotnického povolání bez odborného dohledu s praxí minimálně 3 roky. • Lektorem může být i jiný nelékařský pracovník nebo jiný zdravotnický pracovník (např. lékař, zubní lékař, farmaceut, inženýr, právník, Mgr. apod.) jehož odbornost se vztahuje k příslušné problematice. Event. specializovaná způsobilost v oboru související s oborem. • Školitelem může být zdravotnický pracovník, který je držitelem Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, pro výkon činností školitele však musí splnit podmínky, které jsou stanoveny příslušným vzdělávacím programem. • Pedagogické schopnosti. • Doklady o odborné, specializované event. pedagogické způsobilosti.
Materiální a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • Materiální a přístrojové vybavení pracoviště splňující požadavky vzdělávacího programu. • Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází. • Zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků kvalifikačního kurzu získalo rozhodnutí o udělení akreditace¹, tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování kvalifikačního kurzu dle vzdělávacího programu. • Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.
Bezpečnost a ochrana zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením. • Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. • Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

¹ Hlava IV, akreditace, zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povolání

5 Doporučené studijní materiály

Doporučené studijní materiály
ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. <i>Krizový management: úvod do teorie</i> . 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. 97 s. ISBN 978 80 245 0951 8.
BRHEL, P.; MANOUŠKOVÁ, M.; HRNČÍŘ, E. <i>Pracovní lékařství: základy primární pracovnělékařské péče</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 338 s. ISBN 80 7013 414 3.
BYDŽOVSKÝ, J. <i>První pomoc</i> . 2. přeprac.vyd. Praha: Grada, 2006. 76 s. ISBN 80 247 0680 6.
ERTLOVÁ, F.; MUCHA, J. <i>Přednemocniční neodkladná péče</i> . 2. přeprac. vyd. Brno: NCO NZO, 2003. 368 s. ISBN 80 7013 379 1.
GÖPFERTOVÁ, D.; PAZDIORA, P.; DÁŇOVÁ, J. <i>Epidemiologie: obecná a speciální epidemiologie infekčních nemocí</i> . 1. vyd. Praha: Karolinum, 2006. 299 s. ISBN 80 246 1232 1.
GÖPFERTOVÁ, D. <i>Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena: pro střední a vyšší odborné zdravotnické školy</i> . 3. dopl. vyd. Praha: Triton, 2002. 148 s. ISBN 80 7254 223 0.
GLADKIJ, I. <i>Management ve zdravotnictví: ekonomika zdravotnictví, řízení lidských zdrojů ve zdravotnictví, kvalita zdravotní péče a její vyhodnocování</i> . 1. vyd. Brno: Computer Press 2003. ISBN 80 7172 841 1.
HLAVÁČKOVÁ, D.; ŠTOREK, J.; FIŠER, V. <i>Krizová připravenost zdravotnictví</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2007. 198 s. ISBN 978 80 7013 452 8.
JANOUT, V. a kol. <i>Manuál prevence v lékařské praxi. IX., Hodnocení zdravotního stavu, přístupy klinické epidemiologie</i> . 1. vyd. Praha: Fortuna, 2001. 63 s. ISBN 80 7071 194 9.
KEBZA, V. <i>Psychosociální determinanty zdraví</i> . 1. vyd. Praha: Academia, 2005. 263 s. ISBN 80 200 1307 5.
KŘIVOHLAVÝ, J. <i>Psychologie zdraví</i> . 3. vyd. Praha: Portál, 2009. 279 s. ISBN 978 80 7376 568 4.
MAĐAR, R., PODSTATOVÁ, R., ŘEHOŘOVÁ, J. <i>Prevence nozokomiálních nákaz v klinické praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2006. 178 s. ISBN 80 247 1673 9.
MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. a kol. <i>Výchova ke zdraví: zdraví a prevence, životní styl problémy a rizika, dospívání a zdravotní problémy</i> . 1. vyd. – dotisk. Praha: Grada, 2010. 291 s. ISBN 978 80 247 2715 8.
MINIBERGEROVÁ, L.; JÍČINSKÁ, K. <i>Vybrané kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2010. ISBN 978 80 7013 513 6.
MUNZAROVÁ, M. <i>Zdravotnická etika od A do Z</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 156 s. ISBN 80 247 1024 2.
PODSTATOVÁ, H. <i>Hygiena provozu zdravotnických zařízení a nová legislativa</i> . 1. vyd. Olomouc: Epava, 2002. 267 s. ISBN 80 86297 10 1.
PODSTATOVÁ, H. <i>Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena</i> . 1. vyd. Olomouc: Epava, 2001. 283 s. ISBN 80 86297 07 1.
PODSTATOVÁ, H. <i>Základy epidemiologie a hygieny</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2009. 158 s. ISBN 978 80 7262 597 0.
PODSTATOVÁ, R. <i>Hygiena a epidemiologie pro ambulantní praxi</i> . 1. vyd. Praha: Maxdorf, 2010. 141s. ISBN 978 80 7345 212 4.
PROVAZNÍK, K., KOMÁREK, L. <i>Manuál prevence v lékařské praxi. VII., Doporučené preventivní postupy v primární péči</i> . 1. vyd. Praha: Fortuna, 1999. 55 s. ISBN 80 7071 135 3.

PRUDIL, L. *Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví*. 4. dopl. vyd. Brno: NCO NZO, 2006. 77 s. ISBN 80 7013 433 X.

RYŠKOVÁ, O. *Základy lékařské mikrobiologie a imunologie: učební texty pro bakalářské studium*. 1. vyd. 2. dotisk. Praha: Karolinum, 2008. 130 s. ISBN 978 80 246 0135 9.

SCHINDLER, J. *Mikrobiologie: pro studenty zdravotnických oborů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 223 s. ISBN 978 80 247 3170 4.

ŠEJDA, J.; ŠMERHOVSKÝ, Z.; GÖPFERTOVÁ, D. *Výkladový slovník epidemiologické terminologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 120 s. ISBN 80 247 1068 4.

TUČEK, M.; CIKRT, M.; PELCLOVÁ, D. *Pracovní lékařství pro praxi: příručka s doporučenými standardy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 217 s. ISBN 80 247 0927 9.

VURM, V. a kol. *Vybrané kapitoly z veřejného a sociálního zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Triton, 2007. 125 s. ISBN 978 80 7254 997 9.

WASSERBAUER, S. a kol. *Výchova ke zdraví pro vyšší zdravotnické školy a střední školy*. 3. upr. a rozš. vyd. Praha: Státní zdravotní ústav, 2001. 47 s. ISBN 80 7071 172 8.